

nigen. In deelen en brokstukken hebben Javanen en Baliërs deze overgenomen en dan op eigene wijze bewerkt. In het sociale en private leven der Hindoes waren van oudsher danseressen en muzikanten een onontbeerlijk element. Zij verpersoonlijkten de Gandarvas, vrouwelijke muzikanten, die bij de godenfeesten in Indra's hemel allen door hare kunst verheugen en de Apsaras, schoone danseressen, die echter reeds van de oudste tijden af in geen goeden roep van soliditeit schenen te staan:

Apsaras with all the gifts of grace, of youth and beauty
Yet, thus fair, nor God nor demon sought their wedded love.

(Ramayana).

Apsaras met alle gaven van bevaligheid, jeugd en schoonheid,
En toch — hoe schoon zij zijn — begeert god noch demon haar te huwen.

Eene Indische legende toont ons haar beschenen door een milder en humaner licht:

De god Vishnoe, geïncarneerd in het lichaam van een schoonen jongen man, bevond zich tegen het vallen van den nacht alléén in een onbekend dorp. Hij ging toen de liefdadigheid der menschen op de proef stellen: op onvriendelijke wijze werd hij teruggewezen door alle brahmanen bij wie hij aanklopte. Eindelijk kwam hij bij een eenzaam en armoedig hutje, geleid door de klanken van een lieflijk gezang. Hij klopte aan. Zij, die hem opendeed was eene danseres. Zij ontving hem vol welwillendheid, bood

hem haar avondeten aan en bekoorde hem, terwijl hij bezig was dat te nuttigen, door haar schoonen zang. De god kreeg haar lief en beloofde zijne bescherming voor haar en haar geheele nakomelingschap.

Daar nu alle Hindoe-vorsten en prinsenzonen van Vishnoe zijn, moeten zij de belofte door den god gedaan, gestand doen en het geslacht der danseressen beschermen, waarvan de stammoeder hem de hardheid der menschen deed vergeten.

Ook andere Hindoe-godheden worden in persoonlijk verband met de danskunst genoemd.

Benares, de heilige stad der Hindoes, staat in het bijzonder onder bescherming van Shiva, den god van dood en opstanding. Dikwijls wordt hij als „Natesa” dansende voorgesteld,

Nog altijd is er in Benares een afzonderlijk corps danseressen, aan Shiva's dienst gewijd. Zij zijn gewoonlijk dochters van de beroepsmuzikanten der Kathak-kaste en al

DANSERESSEN IN DEN TEMPEL VAN ANGKOR VAT (KAMBODJA).

zijn zij niet — zooals de tempeldanseressen in Zuid-Indië en Japan — aan een bepaalden tempel verbonden, zoo zijn zij toch verplicht om bij verscheidene feesten en godsdienstige ceremonieën liederen ter eere van Rama en Sita voor te dragen of de meer wereldsche oden van Krishna en zijne liefdesavonturen.

Onder de vele jataka's — de verhalen van Boeddha's vroegere inkarnaties — is er eene die verklaart, waarom hij zijn liefelijke en trouwe gade, Yasodhara moest verlaten. Het was de straf, die haar trof voor een verkeerde